

6. Козін В.С. Організаційна схема збутової мережі торговельного підприємства / В.С. Козін // Маркетинг в Україні. – 2013. – № 3. – С. 26-29.

7. Бурцев В.В. Внутрішній контроль збутової діяльності підприємств в сучасних умовах господарювання / В.В. Бурцев // Менеджмент. – 2014. – № 6. – С. 20-25.

8. Голубков Е.П. Маркетингові дослідження. Теорія і методологія. / Е.П. Голубков. – К.: АСК, 2010. – С. 221.

Бай (Андрейків) Діана

Тернопільський національний економічний університет
(науковий керівник: к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу Крисько Ж.Л.)

ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ КОМЕРЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Нині ринкові відносини проявляються у різноманітних формах. Вважається, що вони відображаються більш багатогранно і масштабно у комерціалізації, для якої характерно вільний вибір виду підприємницької діяльності, поширення товарно-грошових відносин на економічну, господарську та соціальну діяльність, крім того, характерним є товарно-грошовий обмін продукції згідно із законами ринку і розвиток товарних зв'язків [1]. Усі ці аспекти призводять до того, що у сучасній Україні відбувається активізація комерційної діяльності. І це об'єктивно обумовлено розвитком конкурентного середовища та використанням управлінських технологій, що зорієнтовані на задоволення потреб ринку. Ось чому комерційне підприємництво набуває усе більшого значення і це є важливим фактором розвитку ринку послуг і товарів.

Як засвідчує проведене дослідження літературних джерел, поняття «комерція» є словом латинського походження і означає «торгівлю» (*commercium*) [2]. При цьому, термін «комерційна діяльність» почав використовуватися в Україні паралельно з поняттям «ринок». Тому що, ринковою економікою вважається економіка вільного підприємництва за умови отримання розвитку всіх комерційних процесів і відносин обміну.

Вважається, що товарно-грошові відносини є домінуючими в ринковій економіці, бо будь-яка продукція і продукт як продається так і купується. У більшості людей комерція – різновид людської діяльності, асоціюється з торгівлею. Однак вважаємо, що таке тлумачення є вузьким, бо комерційна діяльність є характерною не тільки для торгівлі. Як засвідчує практика, останнім часом вона швидкими темпами інтегрується з виробничо-господарською діяльністю, починає поширюватися у як сфері послуг, так і на

ринках технологій, інтелектуальної власності, цінних паперів.

Вивчення праць учених показує, що в літературі не має єдиного тлумачення поняття «комерційна діяльність». Так, одні автори ототожнюють підприємницьку і комерційну діяльність, інші ж наполягають на більш ширшому понятті «комерційна діяльність», аніж підприємництво чи навпаки (рис. 1).

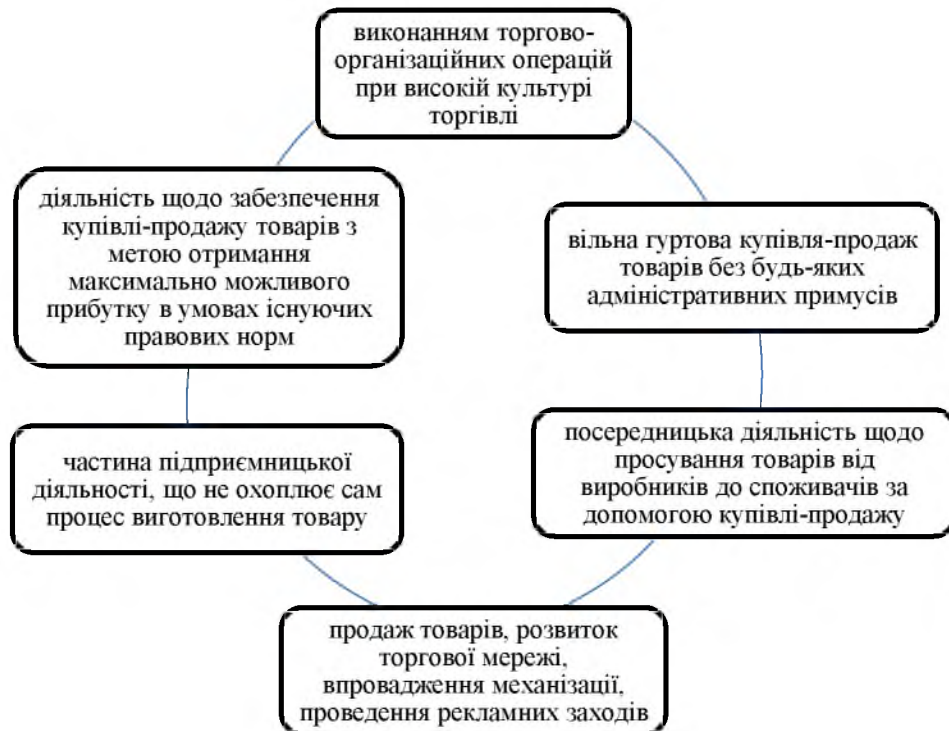

Рис. 1. Варіанти трактування комерційної діяльності

Примітка. Узагальнено автором.

Отже, аналіз дефініції «комерційна діяльність» дозволяє говорити, що численні дослідники вважають за предмет комерційної діяльності процеси в області товарообігу із урахуванням задоволення потреб покупців.

Поняття «комерційна діяльність» отримало офіційне визнання. Згідно Господарського кодексу України (п. 1 ст. 42 глави 4) під господарською комерційною діяльністю (підприємництво) розуміють «самостійну, ініціативну, систематичну, на власний ризик господарську діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання (підприємцями) з метою досягнення економічних і соціальних результатів та одержання прибутку» [3]. Як бачимо, у законодавстві України ототожнюють поняття: комерційна діяльність та підприємництво.

Комерційна діяльність є досить складним поняттям. Насамперед, можна розглядати її як комплекс методів і прийомів, які дозволяють отримати максимальну вигоду будь-якої торговельної операції для усіх партнерів з врахуванням зацікавленості кінцевих споживачів. При цьому, головною ціллю комерційної діяльності вважається отримання чистого прибутку через

задоволення попиту споживачів за наявності високої культури торгівельного обслуговування [4]. Така ціль є важливою в однаковій мірі як юридичним особам, так і фізичним особам, котрі провадять купівлю-продаж на ринку товарів і послуг.

Отже, комерційна діяльність розглядається як діяльність, котра пов'язана із організацією та управлінням процесів купівлі-продажу з метою задоволення споживчу попиту й зростання капіталізації суб'єктів діяльності серед умов конкурентного середовища. При цьому, операції, що зв'язані із реалізацією господарюючим суб'єктом комерційної функції, подібні певними рисами на торговельні, проте вміщують декілька істотних відмінностей. Саме така ситуація дозволяє виділити комерційну функцію серед інших функцій в області товарно-грошового обігу.

Використані джерела

1. Комерційна діяльність: підручник. / За ред. проф. В. В. Апопія. К. : Вид-во «Знання», 2008. 558 с.
2. Виноградська А. М. Комерційне підприємництво: сучасний стан, стратегії розвитку. Монографія. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 807 с.
3. Господарський Кодекс України : Закон України від 16.01.2003 № 436-IV. Дата оновлення: 07.02.2019. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>. (дата звернення: 10.10.2019).
4. Крисько Ж. Л. Сутність та види комерційної діяльності підприємства. Українська наука: минуле, сучасне, майбутнє: Щорічник. Випуск 18. Тернопіль: Економічна думка ТНЕУ, 2013. С. 75-83.

Бай Іван

Тернопільський національний економічний університет
(науковий керівник: к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу Крисько Ж.Л.)

ЕКОНОМІЧНА СУТЬ І ЗМІСТ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ

Трансформаційні процеси в Україні, що істотно змінюють середовище функціонування вітчизняних підприємств, створили нові можливості й напрями їхньої діяльності. У якості одного з найбільш радикальних інструментів антикризового управління підприємствами є їхня реструктуризація.

Як відомо поки немає єдиного визначення поняття «реструктуризація», що повністю відображає зміст даного процесу. Крім того, у теорії й практиці поряд з поняттям «реструктуризація», часто зустрічаються такі поняття як «реорганізація», «реформування», «санация» і «реінжиніринг», які при цьому багатьма авторами ототожнюються.